

SAĞLIK BAKANI'NA SORUYORUZ:

HALKIN SAĞLIĞINI KORUMAK VE GELİŞTİRMEK İSTİYOR MUSUNUZ? HEKİMLERİN, SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN SORUNLARINI ÇÖZMEK İSTİYOR MUSUNUZ?

Sağlık Bakanı göreve geldiği günden beri birinci basamağı güçlendirerek koruyucu sağlık hizmetlerini geliştireceğini, sağlık emekçilerinin tükenmişliğini gördüğünü ve sorunlarını çözeceğini söylemektedir. Ancak lafla peynir gemisi yürümektedir. Bakan ne söylüyorsa tersini yapmakta, ne yapıyorsa tersini söylemektedir.

Sağlık alanında sayısız sorun yaşanırken, sağlıkta ticari çeteler eliyle yenidoğan bebeklerin hayatı pahasına milletin parası SGK üzerinden hortumlanırken, hekimlere sağlık çalışanlarına her gün sayısız hakaretler edilip fiziksel şiddet uygulanırken, birinci basamakta aşı temininde dahi sorunlar yaşanırken, hastalar hastanelerde randevu bulamaz sağlık hizmetine ulaşamazken, diğer yanda ağır iş yükü altında günde 70-80 hasta bakmak zorunda kalan hekimler, sağlık çalışanları tükenmişlik içindeyken, sağlık emekçileri ay sonunu nasıl getireceğini, çocuğunu nasıl okutacağını düşünürken, deprem bölgesinde konteynirlarda birinci basamak sağlık hizmetleri verilmeye çalışılırken bakanlık ne yapmaktadır?

Bu sorunların hiçbirini çözmediği gibi daha da derinleştirecek yönetmelikler, kanunlar çıkarmaktadır.

Bakanlık yetkilileri her fırsatta aksini iddia etse de 1 Kasım'da yürürlüğe giren Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği halkın sağlığını, hekimlerin ve sağlık emekçilerinin özlük hakları ve çalışma koşullarını iyileştirmek bir yana, daha da kötüye götürecek uygulamalar içermektedir. Görevi halkımıza bilimsel tedaviler uygulamak olan aile hekimlerine "*Halkı tedavi etmene gerek yok, beş yıldız alsan yeter*" deniliyor. Hekimin tedavi bağımsızlığına müdahale edilerek uygun gördüğü ilaçları reçete etmesi engelleniyor. Entegre sağlık merkezlerinde her gün mesai yapan aile hekimleri ayda en az beş nöbet tutmaya zorlanıyor. Kronik hastalık takibini önemsiyoruz denilerek kime hizmet ettiği bilinmeyen HYP sistemine veri girilmesi şart koşulup kabul etmeyenler sözleşme feshi ile tehdit ediliyor.

Maalesef bu yönetmelik;

- Koruyucu sağlık hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik gerekli düzenlemeleri içermemektedir.
- Aile sağlığı merkezlerinin sayısının, donanımlarının, ekiplerinin artırılarak güçlendirilmesi için bir düzenleme içermemektedir.
- Hastalara ve koruyucu sağlık hizmetlerine yeterli zaman ayrılabilmesine fırsat vermemektedir.
- Kendi içinde taşıdığı çelişkili uygulamalar ile hekimlerle hastaları karşı karşıya getirerek şiddete zemin hazırlamaktadır.
- Belli ilaç gruplarının reçetelenmesi ve sevkleri sınırlandırarak hekim bağımsızlığına müdahale etmektedir.
- Karmaşık hesaplamalar ile ulaşılması mümkün olmayan, ulaşılsa bile halk sağlığı için faydasız performans kriterleri içermektedir.
- Yapılan işin kalitesine değil, sayısına değer vermektedir.
- Hekimlerin ve aile sağlığı emekçilerinin iş ve gelir güvencesini ortadan kaldırmaktadır.

Bizler her gün halkımıza sağlık hizmeti sunmak için emek veren sağlık çalışanlarının örgütleri olarak, daha yürürlüğe girmeden önce bu yönetmeliğin uygulanabilir olmadığını, birinci basamak sağlık hizmeti sunumuna vereceği hasarı hemen her kademedeki bakanlık yetkililerine iletmiş ve beş temel talebimizi kendilerine ve kamuoyuna açıklamıştık. Kasım ayının ilk haftasında bu yönetmelik geri çekilinceye kadar uyarı niteliği taşıyan üç günlük iş bırakma eylemini gerçekleştirmiştik. Umudumuz bakanlık yetkililerinin bu uyarıları dikkate alarak halkın sağlığı ve bizlerin çalışma koşullarını iyileştirmek için yönetmeliği geri çekmesi ve gerekli düzenlemeleri yapmasıydı. Maalesef bakanlık bunu yapmak yerine hekimlerle hastaları karşı karşıya getiren, bazı hizmetleri ücretli yapan, halk sağlığını tehdit eden uygulamalara kapı açan, halkın cebinden daha çok para çıkmasına neden olacak maddeler içeren torba kanun teklifini TBMM'ye sundu.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile etkili ve güvenilir olduklarına ilişkin yeterli bilimsel veriler bulunmayan geleneksel ve tamamlayıcı tıp (GETAT) uygulamaları aile hekimleri birimlerinde mesai dışında paralı olarak gerçekleştirilebilecektir. Hastaların etkililiği belirsiz bu yöntemlere kamu eliyle yönlendirilmeleri, toplum sağlığına zarar verebilecek bu uygulamalara duyulan güveni yersiz bir biçimde artıracak gibi, sosyal devlet ilkesine ve devletin sağlık hakkını koruma yükümlülüğüne aykırıdır. Bakanlık halkın sağlığını önemsiyorsa birinci basamakta bilimsel koruyucu tıp uygulamalarının yaygınlaştırılmasını sağlamalıdır, GETAT uygulamalarının değil.

Yine aynı yasa taslağı aile hekimliğinde ücretsiz olarak verilen raporları ücretli hale getirmektedir. Teklifi savunan milletvekillerinin komisyon görüşmelerindeki ifadesiyle *"Paralı olunca vatandaş talep etmez"* diye düşünölmektedir. Oysa tersine *"Parasıyla değil mi? Raporumu vermek zorundasın"* diyen hastalarla karşı karşıya gelmemize neden olacağı, zaten önleyemediğiniz sağlıkta şiddeti daha da körükleyeceği apaçık ortadadır.

Bu yasa teklifi ile katkı katılım payı artırılmakta, halk cebinden daha fazla ödeme yapmaya zorlanmaktadır. Hasta eğer daha az katkı payı ödemek istiyorsa ikinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşuna aile hekimliğinden sevkle gitmesi gerekecektir. Ancak Eziyet Yönetmeliği yukarıda belirttiğimiz gibi ikinci ve üçüncü basamağa yaptığı sevklerden dolayı aile hekimini, gelirini keserek cezalandırmaktadır. Bu durumda sevk isteyen hasta ile hekimler yine karşı karşıya gelecektir.

Bakanlığın "tersini yapma" faaliyeti bunlarla da sınırlı kalmamıştır. Daha dün Resmî Gazete'de bazı yönetmelikler yayımlanmıştır. Hastane Koordinasyon Kurulu Yönetmeliği, Homeopatik Tıbbi Ürünler Ruhsatlandırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Geleneksel Bitkisel Tıbbi Ürünler Ruhsatlandırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve benzeri yönetmeliklerle sağlık alanında düzenleme adı altında tahribat devam etmektedir.

Bakanlığa soruyoruz: Madem halkın sağlığını ve sağlık emekçilerinin iyiliğini düşünöyorsunuz, bu kadar kanun teklifi ve yönetmelikler içinde neden yenidoğanların ticari çeteler elinde ölmesini engelleyecek düzenlemeler, örneğin SGK'nin özel hastanelerden hizmet almasını durduran düzenlemeler yapmıyorsunuz? Neden deprem bölgesinde gebelerin, küçük çocukların kötü beslenme kaynaklı gelişme geriliğini önleyecek düzenlemeler yapmıyorsunuz? Neden 21. yüzyılda boğmacadan bebeklerin öldüğü bu ülkede aşılamayı geliştirecek düzenlemeler yapmıyorsunuz? Neden sağlıkta şiddeti önleyecek düzenlemeler yapmıyorsunuz?

Sağlık Bakanlığın'ı bir kez daha uyarıyoruz: Sorun yumağına dönuşmüş sağlık sistemini; halkla hekimleri ve sağlık çalışanlarını karşı karşıya getiren, performansla dayalı ödeme ve taşeronlaşma ile sağlığı piyasalaştıran, bilimsel yaklaşımdan uzak kanun ve yönetmelikler ile

düzeltemezsiniz. Alanın öznesi olan bizlerin, sağlık emek meslek örgütlerinin görüşlerini ve önerilerini dikkate almayarak, yok sayarak ne halk sağlığını geliştirebilirsiniz ne de sağlık emekçilerinin sorunlarını çözebilirsiniz. Sağlıklı bir toplum, iyi çalışan bir sağlık sistemi için daha önce de dile getirdiğimiz beş talebimizin hayata geçirilmesi yeterlidir. Bunları sürekli olarak hatırlatmaya devam edeceğiz:

1. Kamusal bir hizmet olan birinci basamak sağlık hizmetlerinin fiziki ve tıbbi donanımı ve aile sağlığı merkezleri binaları kamu tarafından sağlanmalıdır.
2. Halkımıza nitelikli bir sağlık hizmeti sunabilmemiz için yeterli zaman ve olanak sağlanmalıdır. Koruyucu sağlık hizmetlerinin öncelendiği ve ekip anlayışını gözetilen bir sistem inşa edilmeli aile sağlığı merkezi sayısı hekim başına iki bin nüfusu aşmayacak şekilde artırılmalıdır.
3. Aile hekimliğinde güvencesiz ve kadrosuz istihdamı kabul etmiyoruz. Aile sağlığı merkezlerinde nüfus yapısına göre yeterli hemşire, ebe, teknisyen görevlendirilmelidir, Aile hekimleri işveren olmamalıdır. Aile sağlığı çalışanlarına ödenecek ücret aile hekiminin çalışma kriterleri ile değil kendi mesleki sorumluluklarına göre düzenlenmeli, kanun değişikliği gerektiren tavan ücreti katsayısı artırılmalıdır.
4. Aile sağlığı merkezlerinde çalışan sağlık emekçilerine emekliliğe yansıtacak tek kalemde oluşan, insanca yaşamaya yetecek düzeyde, izin kullandıklarında, hastalandıklarında, çocuğu olduğunda veya ailesinden biri öldüğünde kesilmeyecek maaş ödenmelidir.
5. Sağlıkta şiddeti artıracak düzenlemeler değil şiddetin önlenmesini sağlayacak etkin ve caydırıcı tedbirler alınmalı, etkili şiddet yasası çıkarılmalı ve sağlık çalışanlarının can güvenliği sağlanmalıdır.

Sağlık emek-meslek örgütleri olarak üretimden gelen gücümüzü kullanıyor ve bu hafta boyunca iş bırakıyoruz. Bizler bu eylemlerle meslek onurumuza sahip çıkarken halkımızın sağlık hakkını da savunuyoruz. Taleplerimiz sadece kendi haklarımız için değil halkımızın eşit, ücretsiz, erişilebilir ve daha nitelikli bir sağlık hizmeti almasını sağlamak için önemlidir. Bu nedenle eylemlerimize halkımızın da desteğini bekliyoruz. Taleplerimiz gerçekleşene kadar çeşitli eylem ve etkinliklerle sağlık otoritesini harekete geçme konusunda zorlamaya devam edeceğimizi, sonuç alınca kadar vazgeçmeyeceğimizi tüm kamuoyuna bildiriyoruz.

Aile Hekimleri Dernekleri Federasyonu (AHEF)

Aile Hekimliği Çalışanları Sendikası (AHESEN)

Aile Sağlığı Çalışanları Ebe ve Hemşire Dernekleri Federasyonu (ASEF)

Birinci Basamak Sağlık Çalışanları Birlik ve Dayanışma Sendikası (BDS)

Birlik Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası (Birlik Sağlık Sen)

Genç Sağlık Sendikası

Genel Sağlık ve Sosyal Hizmet Kolu Kamu Çalışanları Sendikası (Genel Sağlık-İş)

Hekim Birliği, Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası (Hekim Birliği)

Hekim ve Diğer Sağlık Çalışanları, Sağlık ve Sosyal Hizmetler Sendikası (Hekimsen)

Hürriyet Sağlık ve Sosyal Hizmetler Çalışanları Sendikası (Hürriyet Sağlık Sen)

Sağlık alışanlarına Hak ve Mücadele Derneği (SAHADER)

Sağlık Hizmetleri Sendikası (SAHİMSEN)

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES)

**Tabip ve Diğer Sağlık alışanları Sağlık ve Sosyal Hizmetler Kamu Görevlileri
Sendikası (Tabip-Sen)**

Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği (TMRAD-DER)

Türk Tabipleri Birliği (TTB)